www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی (۳)	رشته‌ی : ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع :۱۰:۳۰ صبح	مدّت امتحان :۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۹ / ۱۰ / ۱۳۸۷	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور **در دی ماه** سال **۱۳۸۷**		اداره‌ی کلّ سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
الف	**زبان شناسی (۴ نمره)**	
	۱- چرا تولید واحد زبانی زیر امکان پذیر نیست؟ آن را به گونه‌ای بنویسید که کاربرد پیدا کند.	۰/۵
	« یاس‌های باغچه‌ی سپید مادربزرگ »	
	۲- الگوی هجایی واژه‌ی « آیین » را بنویسید.	۰/۵
	۳- در جمله‌ی زیر بر اساس کدام رابطه‌ی معنایی به معنی واژه‌ی « **مهر** » پی می‌بریم؟	۰/۲۵
	« مهر و تسبیح را بر سجّاده نهادم.»	
	۴- **یک واژه مثال بزنید که کاملاً متروک و از فهرست واژگان زبان حذف شده باشد؟**	۰/۲۵
	۵- صورت کامل علامت اختصاری « سمت » را بنویسید.	۰/۵
	۶- با توجّه به جمله‌ی « کودک از شادی خنده سرداد و به آغوش پر مهر مادرش پناه برد. »	
	الف) واژه‌ی « شادی » به چه شیوه‌ای ساخته شده است؟	۰/۲۵
	ب) یک صفت بیابید که به شیوه‌ی « ترکیب » ساخته شده باشد.	۰/۲۵
	ج) واژه‌ی « خنده » **مشمول کدام‌یک از وضعیّت‌های چهارگانه شده است؟**	۰/۵
	۷- در هریک از جملات زیر هدف از هر ارتباط زبانی چیست؟	
	الف) هفته‌ی آینده نمایشگاه نقّاشی در نگارخانه‌ی مهر برگزار می‌شود.	۰/۲۵
	ب) می‌بینی چه سوز سردی می‌وزد!	۰/۲۵
	۸- در بیت « به نام خداوند جان آفرین حکیم سخن در زبان آفرین »	۰/۵
	شاعر به کمک اصول و قواعد عروض و قافیه و در چارچوب سنّت‌ها و روش‌های شاعری در فرهنگ ایرانی، دو ساخت تازه‌ی ..... و ..... را بر مجموعه‌ی ساخت‌های آوایی فارسی افزوده است.	
ب	**نگارش (۵ نمره)**	
	۱- دو ویژگی « دایره‌المعارف فارسی » را بنویسید.	۰/۵
	۲- **عام‌ترین و رایج‌ترین راه تشریح چیست؟**	۰/۵
	۳- **از مراجع اصلی تحقیق، دو « سرگذشت‌نامه » را نام ببرید.**	۰/۵
	۴- بیت زیر را بازگردانی کنید.	۰/۵
	« گرت همواره باید کامکاری ز مور آموز رسم بردباری»	
	۵- با استفاده از آرایه‌ی « جان‌بخشی » **جمله‌ی زیر را به جمله‌ی ادبی و هنری تبدیل کنید.**	۰/۵
	« با رسیدن بهار شکوفه‌ها باز شد.»	
	۶- به کمک ضرب‌المثل زیر، مطلبی طنز آمیز در سه سطر بنویسید.	۱
	« گنه کرد در بلخ آهنگری به شوشتر زدند گردن مهتری»	
	۷- دو غلط ویرایشی در جمله‌ی زیر بیابید و هریک را با ذکر دلیل ویرایش کنید؛ سپس بنویسید اصلاح هر **مورد مربوط به کدام نوع ویرایش است؟**	۱/۵
	« اعتلاء علمی دانش‌پژوهان ایرانی در جهان تأیید و مورد توجّه همگان قرار گرفت.»	
	« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی (۳)	رشته‌ی : ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح	مدّت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۹ / ۱۰ / ۱۳۸۷	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور **در دی ماه** سال **۱۳۸۷**		اداره‌ی کلّ سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
ج	**دستور (۸ نمره)**	
	۱- با توجّه به عبارت زیر ، به سؤالات داده شده پاسخ دهید .	
	« وقتی جهان‌گرد برزیلی سی‌وسه‌پل را دید، شگفت‌زده و بی‌اختیار هنرمندان اصفهانی را ستود.»	
	الف) در عبارت فوق چند جمله‌ی مستقل وجود دارد؟	۰/۲۵
	ب) عبارت فوق چند واژه دارد؟	۰/۲۵
	ج) در عبارت فوق یک واژه بیابید که در آن نقش تبعی به کار رفته باشد؛ سپس نوع آن را بنویسید.	۰/۵
	د) ابتدا بنویسید ساخت واژه‌ی « هنرمندان » چگونه است؛ سپس انواع تکواژ را در این واژه مشخّص کنید.	۱
	ه) **فعل جمله‌ی آخر را با حفظ شخص تبدیل به مضارع اخباری کنید.**	۰/۲۵
	۲- در عبارت:	
	« وقتی خبر پیروزی رزمندگان اسلام از رادیو اعلام شد، پدر سر به آسمان برداشت و گفت: شکر خدا»	
	الف) کدام فعل حذف شده است؟ قرینه‌ی آن را بنویسید.	۰/۵
	ب) **جمله‌ی اوّل چند جزئی و گذرا به چیست؟**	۰/۵
	ج) نمودار جمله‌ی اوّل را رسم کنید.	۱
	د) ساختمان فعل جمله‌ی دوم را بنویسید.	۰/۲۵
	۳- در جمله‌ی زیر دو وابسته‌ی وابسته بیابید، نوع هریک را مشخّص کنید و نمودار پیکانی هریک را رسم کنید.	۱/۵
	«پرچم هر کشور ، نماد استقلال و بیانگر هویّت ملّت است.»	
	۴- براساس الگوی ساخت « اسم + بن مضارع ← صفت » یک واژه مثال بزنید.	۰/۲۵
	۵- با بررسی ساخت دو واژه‌ی « نادرست» و « ناسپاس» یک تفاوت و یک شباهت مشخّص کنید.	۰/۵
	۶- با بررسی واژه‌ی « نوآموزی»	
	الف) **آن را براساس ترتیب اجزای سازنده، تا مرحله‌ی تکواژ تجزیه کنید.**	۰/۵
	ب) آن را تا مرحله‌ی واج تجزیه کنید و بنویسید چند « صامت » در آن به کار رفته است؟	۰/۵
	ج) کدام هجای آن تکیه می‌گیرد؟	۰/۲۵
د	**املا و بیاموزیم (۳ نمره)**	
	۱- با توجّه به جملات زیر به هریک از سؤالات داده شده پاسخ دهید.	
	« باغبان این گلستان، تخم گل‌های سنبل را در زمین برافشاند و به انتظار شکفتن گل‌ها نشست.»	
	الف) کدام واژه دو تلفّظی است؟ ب) یک صامت میانجی در متن فوق بیابید.	۰/۵
	ج) دو واژه بیابید که در آن فرآیند واجی **صورت** گرفته باشد، سپس نوع فرآیند واجی هریک را بنویسید.	۱
	۲- در گروه کلمات زیر املای کدام واژه‌ی داخل کمانک صحیح است؟	۰/۵
	الف) گماشته و (منسوب – منصوب) ب) (تأتّی – تعنّی) **و درنگ**	
	۳- در گروه کلمات زیر املای چهار واژه غلط است، صحیح هریک را بنویسید.	۱
	فراق ملک – ذرع و پیمان – شهر خاف - اشاعه و ترویج – شخص مسلوب الاراده – تحف و هدایا – سستی و احمال – سفر و حضر – مؤونت و مظاهرت	
	« گل‌های اندیشه‌تان بارور باد »	جمع نمره ۲۰

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی (۳)	رشته‌ی : ریاضی فیزیک علوم تجربی	ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۹ / ۱۰ / ۱۳۸۷
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور **در دی ماه** سال **۱۳۸۷**		اداره‌ی کلّ سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
الف	**با تشکّر از دقّت نظر مصحّحین محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح به خدمت شما ارائه می‌گردد. به پاسخ‌های درست و مشابه دانش‌آموزان نمره تعلّق می‌گیرد.** **زبان شناسی** ۱-به علّت رعایت نکردن قواعد هم‌نشینی (۰/۲۵) یاس‌های سپید باغچه‌ی مادربزرگ (۰/۲۵) ۲- صامت + مصوّت (۰/۲۵) صامت + مصوّت + صامت (۰/۲۵) ۳- تناسب (۰/۲۵) یا تضمّن ۴- پرگستوان (۰/۲۵) **یا سوفار، آزفنداک و...** **یا هرمثال صحیح دیگر** ۵- **سازمان مطالعه و تدوین کتب دانشگاهی (۰/۵)** ۶- الف) اشتقاق (۰/۲۵) ب) پرمهر (۰/۲۵) ج) با همان معنای قدیم، به حیات خود ادامه می‌دهد. (۰/۵) ۷- الف) انتقال اطّلاع به دیگران (۰/۲۵) ب) ایجاد حسّ هم‌زبانی و هم‌دلی میان افراد یک جامعه‌ی زبانی (۰/۲۵) ۸- وزن (۰/۲۵) قافیه (۰/۲۵)	
ب	**نگارش** ۱- دقّت علمی، نوجویی، ابتکار و انتخاب واژگان فارسی (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۵) نمره) ۲- طرح پرسش‌هایی در مورد ابعاد مختلف یک چیز، شخص یا پدیده است. (۰/۵) ۳- معجم الادبا، الأعلام، ریحانة الأدب، تاریخ رجال ایران، چشمه‌ی روشن یا هر پاسخ صحیح دیگر (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۵) نمره) ۴- اگر همیشه کامکاری و سعادت را می‌خواهی، صبر و بردباری را از مورچه بیاموز (۰/۵) یا هر بازگردانی صحیح دیگر ۵- با رسیدن بهار شکوفه‌ها لبخند می‌زنند (۰/۵) یا هر جمله‌ی مناسب دیگر ۶- نظر همکاران ارجمند صائب است.(۱) ۷- اعتلای (۰/۲۵) علمی دانش‌پژوهان ایرانی در جهان تأیید شد (۰/۲۵) و مورد توجّه همگان قرار گرفت. در زبان فارسی « ء » از پایان کلمات مختوم به « اء » حذف می‌شود. (۰/۲۵) ویرایش فنّی (۰/۲۵) پس از تأیید، فعل شد بدون قرینه حذف شده است. (۰/۲۵) ویرایش زبانی (۰/۲۵) یا ساختاری	
	« ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی دوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی (۳)	رشته‌ی : ریاضی فیزیک علوم تجربی	ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۹ / ۱۰ / ۱۳۸۷
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور **در دی ماه** سال **۱۳۸۷**		اداره‌ی کلّ سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
ج	**دستور** ۱- الف) یک جمله (۰/۲۵) ب) پانزده واژه (۰/۲۵) ج) بی‌اختیار (۰/۲۵) معطوف (۰/۲۵) د) مشتق (۰/۲۵) **هنر:** آزاد قاموسی (۰/۲۵) **مند:** وابسته‌ی اشتقاقی (۰/۲۵) **ان:** وابسته‌ی تصریفی(۰/۲۵) ه) می‌ستاید (۰/۲۵) ۲- الف) می‌گویم (۰/۲۵) یا هر فعل صحیح دیگر معنوی (۰/۲۵) ب) سه جزئی (۰/۲۵) گذرا به مسند (۰/۲۵) ج) رسم صحیح نمودار (۰/۲۵) جمله نهاد — گزاره خبر (پیروزی رزمندگان اسلام) (۰/۲۵) مسند اعلام (۰/۲۵) — فعل شد (۰/۲۵) د) پیشوندی (۰/۲۵) ۳- هر (۰/۲۵) صفت مضاف‌الیه (۰/۲۵) پرچم هر کشور رسم صحیح نمودار پیکانی (۰/۲۵) ملّت (۰/۲۵) مضاف‌الیه مضاف‌الیه (۰/۲۵) بیانگر هویّت ملّت رسم صحیح نمودار پیکانی (۰/۲۵) ۴- خداشناس (۰/۲۵)، یا سخن‌سنج و... یا هر مثال صحیح دیگر ۵- تفاوت: ساخت نادرست، (نا + صفت) و ساخت ناسپاس، (نا + اسم) است. (۰/۲۵) یا هر پاسخ مناسب دیگر شباهت : هر دو صفت هستند. (۰/۲۵) یا هر دو مشتق هستند، یا هر پاسخ مناسب دیگر ۶- الف) تجزیه‌ی نخست تجزیه‌ی دوم نوآموز+ ی (۰/۲۵) نو + آموز (۰/۲۵) ب) ن / ـَ / ء / ا / م / و / ز / ی (۰/۲۵) چهار صامت (ن ، ء ، م ، ز) (۰/۲۵) ج) زی (۰/۲۵) یا هجای آخر	
د	**املا و بیاموزیم** ۱- الف) باغبان (۰/۲۵) ب) « ی » در گل‌های سنبل (۰/۲۵) ج) سنبل (۰/۲۵) ابدال (۰/۲۵) برافشاند (۰/۲۵) کاهش (۰/۲۵) یا گل‌های: افزایش ۲- الف) منصوب (۰/۲۵) ب) تأنّی (۰/۲۵) ۳- فراغ ملک (۰/۲۵) / شهر خواف (۰/۲۵) / اهمال (۰/۲۵) / معونت (۰/۲۵)	
	جمع نمره	۲۰

www.alm.loxblog.com